

SNILLEBLIXTEN

KARIS - BILLNÄS GYMNASIUM

Nr 8 våren 2008

Pris:2€

Hållbar utveckling

På skolans temadag stod hållbar utveckling på programmet. Det började med en föreläsning som följdes av en paneldiskussion och work-shops. Läs allt om temadagen i artiklar på *sidorna 12-14*.

En resa till Schweiz där man får prova på hur det schweiziska skolsystemet fungerar är vad artikeln **Chuchichästli** handlar om. Läs om detta på *sidorna 7-8* så kanske du samtidigt lär dig vad chuchichästli betyder.

Också i tidningen:

- *Texter från skolorna i S:t Michel*
- *Bokrecensioner*
- *På Anti-Flag konsert*
- *Telefonens utveckling*

En oförglömlig resa är en resa genom bl.a. Frankrike och England med Disneyland Paris som en av höjdpunkterna. Läs mer på *sidorna 5 och 6*.

På interrail genom länder som Tyskland, Italien och Frankrike. Läs allt om resan i Astrid Lindroos artikel **Med pyjamasbyxor i Europa** på *sidorna 28-31*.

Innehåll:

•	Karis Hjärn	s.3
•	Gran Canaria i ett annat sken	s.4
•	En oförglömlig resa	s.5-6
•	Chuchichästli	s.7-8
•	Fienden inom oss	s.9
•	Anti-Flag i Helsingfors	s.10-11
•	Hållbar utveckling	s.12-14
•	Greenpeace	s.14
•	Från Afrika till Emmaus	s.15
•	Skolresor, en del av vardagen	s.16-17
•	Gossip Girl	s.17
•	S:t Michel	s.18-19
•	Janet Evanovich	s.20
•	La Cosa Nostra	s.20-22
•	Ser du rätt?	s.23-24
•	Telefonens utveckling, en kombination av forskning och misstag	s.25-26
•	Intervju med ex-guiden Eva	s.26-27
•	Med pyjamasbyxor i Europa	s.28-31

F.v Astrid Lindroos, Janne Johansson, Sandra Böckerman, Gustaf Westerholm, Ida Ehrstedt, Andrea Wickström, Timo Broman (layout), Emma Kullberg, Henna Anttonen. (På bilden saknas Joakim Nyman och Lotta Werthmann)

Karis Hjärn

Klart att Karis behöver en egen studentförening! säger Sara Sandholm. Efter några år av studerande vid yrkesskola eller gymnasium är det dags att hitta sin egen väg ute i världen. För några betyder detta ett år utomlands eller en studieplats vid en högskola eller ett universitet. När grundskolan är slut flyttar många till nya städer och till nya skolor. Efter det splittras man bara mer och mer. Nästan alla studerar vidare eller börjar jobba vilket leder till att man inte träffas särskilt ofta och bekanskapen rinner ut i sanden.

Karis Hjärn är studentföreningen för alla som studerar på främmande orter och har en högskoleplats. Karis Hjärn knyter ihop de band som en gång brutits.

-Det är allt för lätt att tappa kontakten och genom föreningen försöker vi hålla ihop karisborna, så att folk har anledning till att flytta tillbaka efter några år av studier, säger Sara Sandholm, ordförande för Karis hjärn.

De som ligger bakom föreningen är Sara Sandholm, ordförande, Robert Lindberg, vice ordförande, Niklas Westerlund, kassör, Elena Lönqvist, sekreterare, Emil Sandholm, Joakim Pihlström, Sami Horttana och Malin Mutanen, medlemmar. Namnet kom de på en sen kväll i Vasa.

-Karispojken kom först på Karis Järn, senare kom h:et till, för vi studerande ska ju använda hjärnan mycket, skrattar Sara.

Alla karisbor, eller personer med Karisanknytning har rätt att bli medlemmar. Släkt och vänner och att man trivs i Karis är helt bra anledningar. Att ha varit i Affes eller Serendi en gång räknas inte!

Åldern är 18 år uppåt, det enda som krävs är att man är antagen i en högskola, vad eller var man studerar, på universitet eller yrkeshögskola, spelar ingen roll. Efter studietiden byts titeln automatiskt ut till äldre medlem där också lärare och föräldrar är välkomna. Som ordinarie medlem har man rätt att vara med och rösta och delta aktivt, medan en äldre medlem har en mer stödjande roll. Att gå med i Karis Hjärn är inte komplicerat.

-Man rycker någon av styresmedlemmarna i ärmen och ger en 10 euro, 5 euro anknytningsavgift, 5 euro årsavgift, säger Sara, vi bits inte!

Gänget som skapade Karis Hjärn har nog redan en ganska tät sammanhållning, de umgås med varandra på olika studieorter och styrelsemedlemmarna råkar studera på fyra olika orter, i Vasa, Åbo, Ekenäs och Helsingfors, så informationen om den nya studentföreningen sprids snabbt. Det är också meningen att man ska kunna använda kontakterna man knyter i Karis Hjärn längre fram i livet t.ex när man börjar jobba.

Föreningens mål är inte att gå på vinst utan Karis Hjärn hoppas kunna använda medlemsavgiften till att ordna gratis sitzar, utflykter och några lokalkännedomsexursioner.

Nu närmast på agendan står Pampas nationaldag som ordnas i Vasa där Karis Hjärnorna ska ställa upp i olympiaden med ett eget lag och den kommande Abisitsen för årets abin. På sitsen hoppas Sara och de andra KH:na att lära känna de blivande studenterna.

- Om vi vet lite åt vilket håll de tänkt att de ska studera, så kan vi agera lite privat guide på den nya studieorten. De flesta studerandena är hemma i Karis på sommaren. Därför ordnas programmen här, också på Karisdagen och -natten.

Den nästsista torsdagen i augusti, innan alla drar iväg på sina äventyr, ordnas det i Serendi en sista samling, en liten fest och där är det ultimata tillfället att bli medlem. Har du frågor skriv till karis.hjarn@gmail.com. De hjälper hjärna!

Ida

Gran Canaria i ett annat sken

Turister, trängsel, ingen egen kultur. Är detta Kanarieöarna? Många som kommer till Gran Canaria tänker på sol, bad och fest. Finns där kanske också något annat? Vill du uppleva ett annorlunda Gran Canaria?

Då ligger svaret kanske i Playa del Ingles, närmare bestämt en villa vid namn Villa Grecia som kan hyras av Gary en engelsman som bor på Gran Canaria. Villa Grecia finns på en stillsam sidogata, långt från turisterna men ändå så nära, endast några minuter till närmaste köpcenter med butiker, restauranger och gaybarer. Närbutiken finns runt hörnet och till närmaste fullproppade strand kommer du på 10 minuter. Med Villa Grecia följer den soluppvärmda simbassängen, 12 meter lång, där man kan ha "poolparties". Ja det stämmer. Inga plaskande ungar, rödbrända engelsmän eller andra störningsmoment. Villan är utrustad med allt från utegrill till kabel-TV samt tvätt- och diskmaskin. Du och alla dina kompisar lär få plats då denna villa rymmer upp till 10 personer. Villan kan bokas via nätet, sök bara upp Oasis Travels.

Via de större researrangörerna får du flygresan för ca 450 euro. Du behöver ingen hyrbil men det är att rekommendera om du vill se något som varken "Matti Meikäläinen" eller medelsvensson ser på sin semester. Hyrbilen kostar ungefär 200 euro/vecka + bensin förstås. Bilkörningen skiljer sig en hel del från den på Finlands raka landsvägar. På denna ö där rondellen följs av nästa rondell

och där bergsvägarna är slingrande bör man nog ha en spypåse med sig. På dessa vägar blir du dock troligtvis omkörd av de trimmade scooters, som nästan dominerar fordonsparken, på högra sidan fastän man har högertrafik på ön. Att tuta är inte, som i Finland, nödvändigtvis en långfingersförlängare, utan ett sätt att hälsa, eller för bussar att varna mötande trafik i kurvorna i bergen. När du sedan kör på ön bör du ha reflexväst i bilen, vilket polisen kollar då de stannar en. Parkeringsböter är dock mig veterligen inte obligatoriska att betala, då min familj och jag tog med vår bot hem....

Om du en gång kostat på dig hyrbilen kan du lika gärna ta dig en tripp upp till bergen, där du i små butiker kan köpa färska handplockade apelsiner, kolla in den genuina lokalbefolkningen som tidvis bor i grottor i bergen. Här kan du också äta din lunch och glöm inte det speciella kanariska vinet!

Vill du ha lite trivial spänning kan du åka till cartingbanan eller åka till Aqualandia, en vattenpark nära Palmitos Park. Dessvärre är den senare inte öppen p.g.a branden som härjade i området. Åk gärna också till Kanarieöarnas Venedig – Mogan. Du kan åka dit från Playa del Ingles slingrande längs strandvägen vilket kanske gör dig illamående men är värt att upplevas. Alternativt kan du åka till Puerto Rico och ta vattenbussen därifrån till Mogan. Under resan blir du t.o.m. bjuden på Sangria eller en slickepinne. Mogan är ett ställe där pensionärerna

trivs men du behöver ej stanna så länge tack vare vattenbussarna som avgår var 30 minut.

Med bilen kan du ta dig till restauranger som ligger utanför turistställena, här finns den bästa maten och den bästa stämningen, inga turister och inga inkastare. Om någon av händelse råkar fylla år är det bara att gå till bageriet med ett foto på födelsedagsbarnet för att sedan få en smaklig kopia i form av en tårta. Med bilen kan du åka till köpcentren som finns längre bort från turistfällorna. Här är det vanligtvis också billigare, exempelvis Vecendario är ett bra ställe och om du gillar sportsaker så besök Decathlon, ett jättestort varuhus med alla möjliga och böjliga sportartiklar. Här köpte jag, en mindre sportig person, en drake för att ha lite aktivitet på stranden. Dessvärre resulterade detta i stora brännblåsor under fötterna p.g.a glödhet sand.....

Men visst är det lättare att bara ta in på ett hotell för de vanliga, dödliga. När man sedan släpat sig till stranden kan man alltid ligga där och spana in 60+ topless och med strings, vilket man i och för sig också kan göra vid den kollektiva poolen vid hotellet. Om du vill ha lite mera för dina 600€ så prova på Villa Grecia.

Joakim

En oförlömlig resa

Den 8 juni 2007 lyfte flyget från Vanda flygplats. Nu är vi på väg, tänker jag, jag och min familj. Flyget landar efter ca 2h på Amsterdams flygplats, varifrån vi tar tåget vidare till Bryssel. I Bryssel byter vi tåg så att vi skall kunna ta oss vidare till Paris. Men tågbytet går inte riktig som planerat och vi missar tåget precis – fast vi sprang som dårar genom hela tågterminalen.

Den här resan börjar ju bra, tänker jag i frustration. Efter att nästan ha gett upp hoppet om att komma till Paris före mörkrets inbrott, hjälper en snäll konduktör oss på ett fullbokat tåg. Vi andas ut, men får stå hela resan.

Paris, Disneyland och lite till...

Följande dag vaknar vi upp i hjärtat av Paris med nya förväntningar och ny energi. Morgonmålet vi fick var i sanningens namn inget jag hade förväntat mig. Att äta en smula, lite juice/kaffe, en klick yoghurt och två ostskivor, var faktiskt ingen höjdmåltid. Som alla vet så är ju Frankrike ändå känt för sin matkultur. Efter morgonmålet begav vi oss ut för att utforska staden. När vi kom upp från metron mötte en 320m hög byggnad oss. Det var verkligen en mäktig syn. Den höga metallbyggnaden var så klart Eiffeltornet. Vi köade i drygt 1h för att komma upp i

det. Allt som allt tog det ca 3h, för vi skulle ju ner igen och det kryllade av folk. Under Eiffeltornet gick det omkring soldatvakter med vapen i högsta hugg, säkert för att folk skulle känna sig trygga från terrorister. Jag kände mig åtminstone inte bättre till mods. Efter det åt vi alla en jättestor hotdog med en massa fromage. Sedan for vi i ilfart iväg till nästa destination och plötsligt befann vi oss i en riktig skattkammare. Louvre hette platsen och för att få ut så mycket utav museet som möjligt, den korta tid vi var där, måste vi välja ut vissa specifika mål. Mona Lisa var förstås ett av dem. Vi hann ännu med att fota Operan med sina guldstatyer på taket innan fötterna var helt färdiga och det var dags att åka tillbaka till vårt hotell.

En av höjdpunkterna på vår resa

Eiffeltornet

var Disneyland Paris, som ligger ca 30 km utanför staden. Vi kom dit tidigt på morgonen för att få ut så mycket av platsen som möjligt. Vädret var lite mulet men det var ändå varmt. Många som har varit i Disneyland har sagt att man behöver minst två dagar för att hinna med allt, och ändå är det inte tillräckligt. Disneyland består av fyra små "länder": Frontierland, Adventureland, Fantasyland och Discoveryland.

Vi besökte 2/4 av "länderna" + den senaste attraktionen Parc Walt Disney Studios, där man bl.a. kan bekanta sig med filmdekor. Som sagt, för att alls hinna åka någonting överhuvudtaget, måste man ställa sig i kö till första bästa "sak" man ville prova på. Köandet tog i genomsnitt 15-20 min, men det var det värt. Vi var där precis hela dagen, men tiden räckte ändå inte till allt man ville se och åka.

Sista dagen i den livliga staden gick vi på den berömda gågatan Champs-Élysée, passade på att fota Triumfbågen och shoppa i det enorma Galerie Lafayette. Intrycket jag fick av

parisarna den korta tid vi var där var bara positivt. De är inte alls så där överlägsna som man har hört, tvärtom mycket trevliga och hjälpsamma.

På väg

De följande dagarna färdades vi genom södra Frankrike, kände på den stekande hettan och var såklart också lite kulturella. Många slott blev fotade, så också amfiteatrar och akvedukter, men också en och annan flamingo. Sista stoppet före engelska kanalen var staden Bayeux som ligger i landskapet Normandie.

England, Irland och hem igen

På midsommaraftonen tog vi färjan över engelska kanalen till Portsmouth, England och därifrån vidare till Salisbury, dit vi kom rätt sent. Det var bara att hitta lite mat och sedan gå och lägga sig. Innan vi tog tåget vidare norrut följande dag passade vi på att hinna åka och titta på Stonehenge, ni vet de stora stenmonumenten som står i en ring på en kulle. Det var en häftig upplevelse efter allt det man har läst om platsen i skolan. Surprise, surprise, när vi skulle därifrån ösregnade det.

Framme i Liverpool var vi 17.30. När vi hade lämnat bagaget på vårt hostel var det dags för en bit mat igen. Det blev en grekisk restaurang eftersom det engelska köket inte precis är världsberömt. I Liverpool besökte vi bl.a. Beatlesmuseet och gick lite i butiker. Kanske är det bara jag och min familj som är av samma åsikt, eller så hamnade vi på fel sida utav staden, men intrycket vi fick av den lutade starkt mot det negativa hållet.

En stad med många halvfärdiga byggnadsprojekt på gång ger inte precis ett positivt intryck. Staden skall dessutom vara kulturstad 2008, förmodligen med ett bättre intryck på omgivningen. Det var också roligt att se hur stilen på kläderna hade ändrats från land till land. Parisarna är mer nedtonade i färgen än engelsmännen som tycker om att klä sig i starka neonfärger. Från att ha haft närmare +30 grader de två veckorna i Frankrike blev England och dess kalla klimat en stor omvändning, så de första tre da-

garna kände jag mig febrig och trött. Dessutom hade vi inga varma kläder med oss så vi fick helt enkelt köpa oss nya. Det engelska morgonmålet är i alla fall mäktigare än det franska med sin äggstanning, bacon, toast och den inte så tilldragande bönsåsen. Men till sist blev det ändå lite för mycket av det goda.

På morgonen när vi steg upp ösregnade det, så vi åt snabbt upp vårt morgonmål och rusade iväg till järnvägsstationen – i ösregnet. När vi kom fram var vi helt genomvåta trots våra regnrockar, men det brydde vi oss inte om utan det gällde bara att så fort som möjligt hinna med tåget till Bangor, så att vi inte skulle missa det – igen. I Bangor sov vi bara en natt innan det bar av till Dublin, Irland. De tre sista dagarna på vår resa hade vi sol varje dag. Dublin är en vacker stad som har ett invånarantal på lite över 1,5 miljon. I Dublin gjorde vi egentligen inget speciellt, satt på pubar och såg på folk och tog det allmänt lugnt. Dessutom åt jag för första gången Fish and Chips (friterad fisk med pommes frites), en perfekt avslutning på vår resa.

Lotta

Museum i Paris

Disneyland Paris

Stonehenge

En typisk bergsstad i Schweiz

Chuchichästli

Egentligen hade jag nog inte förstått att jag skulle åka två veckor till Schweiz, helt ensam, innan mina föräldrar på söndag kväll påpekade att jag nog borde packa. Då, när jag insåg vad jag var på väg att göra, satte resfebern in och plötsligt tyckte jag att det var en synnerligen dum idé att fara någonstans överhuvudtaget. Men med facit i hand kan jag intyga att det känns fruktansvärt bra att vara några erfarenheter rikare.

Mitt äventyr startade på måndag morgon med en flygtur på cirka två och en halv timme. Mina två veckor i Schweiz var uppdelade i två delar; en vecka i Kantonschule Zug och en vecka på sportlovsläger i Alperna med

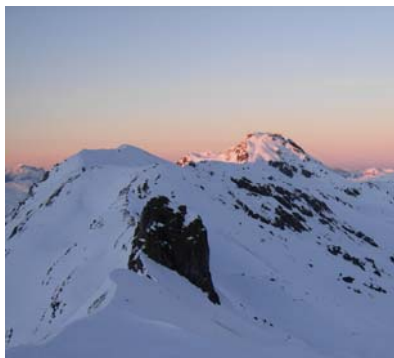
skolan. Genast efter att planet hade landat satte jag mig i en bil och susade iväg till skidorten Arosa vid österrikiska gränsen. Lägerdeltagarna var inkvarterade i Hörnli-hütte, som ligger på 2513 meters höjd, på en av de två topparna i Arosa. Stugan sköts av den lokala skidklubben och rymmer 30 personer. Maten var ätbar, men inte mycket mer. Fast om du är villig att betala kan allt fixas.

Eftersom stugan ligger på så hög höjd är det omöjligt att dra vattenledningar ända upp och därför hämtas vattnet med gondol till stugan varje morgon. På ett läger med cirka 15 flickor kan vattenbristen bli ett problem. Trots detta var Hörnli-hütte det perfekta stället att bo på. Vi hade lyxen att ha backarna för oss själ-

va i åtminstone en halvtimme varje morgon eftersom vi bara behövde spänna på oss skidorna och svänga spetsarna nedåt. Den sista gondolen till stugan gick redan klockan halv fem, och efter det kunde vi varken ta oss dit eller därifrån. Alltså spelade vi kort på kvällarna. Mycket behändigt - för lärarna, alltså.

Efter fem dagar i Alperna tog vi tåget "hem" till Zug. Självt bodde jag i Walchwil, en liten by tio kilometer utanför Zug, som i sin tur ligger mittemellan Zürich och Luzern. Läget var verkligen idealiskt, det möjliggjorde många olika resor till olika delar i landet. Fast i och för sig, inga avstånd i Schweiz är särskilt långa, med våra mått mätt.

Så var det dags för den första riktiga skoldagen. Med fjärlar i

Arosa

magen stegade jag iväg till bussen i god tid, för om det finns något schweizarna är kända för är det ju deras fixering vid tid och klockor. Till min förvåning kom bussen tio minuter försent och jag fick rusa till skolan med andan i halsen för att inte försena mig till mitt möte med rektorn. Men till min fortsatta förvåning fick jag sätta mig och vänta på Herr Gnos, eftersom också han var en kvart försenad. Den morgonen krossades fördomarna i snabb takt.

Trots den lite knaggliga starten kände jag mig som hemma i skolan redan från första stund. Det schweiziska skolsystemet är lite annorlunda uppbyggt än det finska systemet, då eleverna redan som tolvåringar väljer vilken skola de vill fortsätta i. Kantonschule Zug, motsvarande vårt högstadium och gymnasium, har idag cirka 1500 elever, varav tio stycken är utbyteselever. Eleverna väljer som 14-åringar en specialinriktning: latin, spanska, italienska, matematik/fysik, biologi/kemi, ekonomi, konst eller idrott. Eleverna blir sedan indelade i klasser enligt inriktning och har under sina sista år i skolan fyra timmar extra undervisning i veckan i dessa ämnen. Systemet verkade fungera bra, men jag kan konstatera att vi i Finland är ett till två år före i alla ämnen utom matematik. Detta var även alla schweizare medvetna om; "Är

det inte ni som lyckats bra i Pisa?"

En annan sak som klart skiljer sig från de finska skolorna är skolmaten. Den schweiziska skoldagen är indelad i pass åtskilda av en nittio minuter lång matrast. De elever som bor nära skolan går hem för att äta maten deras mamma (!) tillrett, de elever som inte har möjlighet att åka hem kan äta i skolan. Men maten i "Mensan" är dyr, cirka 6 euro per dag, och dessutom ohälsosam. Man kan inte komma ifrån att schweizarna älskar sin choklad. Salladsbordet stod praktiskt taget orört, medan chokladedrömmarna gick åt som smör i solskenen.

En sak som kanske är värd att påpeka är att tyskan i Schweiz inte låter ett dyft som det språk vi lär oss i skolan. Uttalet och ordförrådet är totalt annorlunda, men som tur är kan alla även högtyska, eftersom detta är det språk som borde användas i skolan. Schweizarna är stolta över sin originella dialekt och lurar gärna turister att försöka sig på "Schwiezerdeutsch". Standardordet, som kan vara lönt att känna till innan du reser, är Chuchichästli, där alla ch-ljud skall utta-

las på samma sätt som då du försöker få löst en spottloska. Detta klarar förstås ingen icke-schweizare av. Och Chuchichästli – det betyder köksskåp.

- Schweiz
- Huvudstad: Bern
- Invånarantal: 7.5 milj.
- Yta: 41 283 km
- Officiella språk: tyska, franska, italienska och rätoromanska
- Högsta berg: Dufourspitze 4634 meter

Bra att veta.....

Om du bor på 2500 meters höjd finns det inte särskilt mycket lufttryck och då hålls till exempel schampo och deodorant inte i sina förpackningar. Därför rekommenderar jag att sådant packas i en särskild plastpåse....

Att gå i skola medan alla andra hemma i Finland har lov kanske inte verkar särskilt lockande, men jag kan intyga att det är värt det. Om du har chans att testa något nytt, gör det!

Andrea

Hela lägergruppen i Arosa

Fienden inom oss

Om polisen arresterar dig utan att direkt meddela vad du är arresterad för och då de också utan att ens behöva fråga dig någonting, vet exakt vad du hållit på med under de senaste två veckorna kan du anta att det har med kampen mot terrorismen att göra.

Efter den 11 september 2001 har man i Europa, speciellt i England, infört nya "terrorlagar", som ger myndigheterna rätt att "omhänderta" sådana människor som uppträder asocialt. Straffet för sådant kan vara upp till 5 års fängelse. Då denna rätt så demokratiska lag börjar tillämpas i Norden, speciellt i Sverige och Norge och myndigheterna får större friheter då det gäller t.ex. telefonavlyssning, då kan det gå till på detta sätt som Jan Guillou skriver i sin bok *Fienden inom oss*.

Boken börjar med att man i en av Stockholms förorter, Kålsta, gör ett stort tillslag mot nio medborgare som man tror har kopplingar till en skum organisation som kallar sig "al-Qaida i Sverige". Dessa nio anklagas av Säkerhetspolisen för att ha planerat och skaffat nödvändig material för den största terrorattacken i Sverige. Då förhören inte fortskrider så som åklagaren vill att de skall göra så flyttas superförhören Ewa Johnsen över från den nerläggningshotade Ekobrottsinstansen till Säkerhetspolisen. Hon blir befordrad och får fullt ansvar för utredningen gäl-

lande denna organisation, "al-Qaida i Sverige". Detta är ju då ett bevis på att Sverige satsar mera resurser på att jaga terrorister istället för att jaga marknadsfiffflare. De anhållnas religionsuppfattning krånglar till förhören för Ewa. Men då hon inser att det inte finns tillräckliga bevis för häktning av en av de anhållna terrorismisstänkta börjar det egentliga jobbet för henne och hennes förhörsteam.

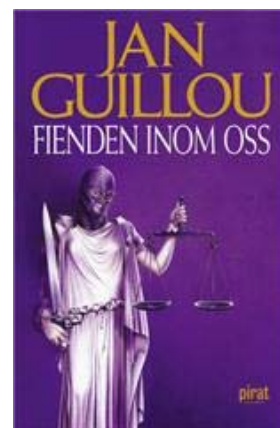
Då jag läser boken märker jag som erfaren Guillouläsare att han har med sådant som kännetecknar hans stil. Guillou kritiserar detta nya samhällssystem med lagar om terrorism och omhändertagning av människor. Han vill också ha med mycket av hur medierna påverkar samhället då det gäller ett sådant fall som detta och hur radion och tidningarna faktiskt skiljer sig från varandra. Hans stjärnreporter Erik Ponti figurerar också här och där. Guillou gör boken helt enkelt rolig och spännande och det är väl det en roman behöver. Person- och miljöbeskrivningarna är bra.

Man får faktiskt en tydlig bild av dem man läser om. Händelserna utspelar sig i Sverige, främst i Stockholm, och i en nutida miljö. Handlingen utspelar sig under ca ett år. Budskapet i boken kan man säga är att få människor tänka efter, om det t.ex. är rätt att härma USA när det gäller jakten på terrorister eller om landets egen säkerhetspolis försöker förfälska bevis för att få i detta fall vissa oskyldiga människor

dömda för grova brott som kan ge livstidsfängelse. För en del av de gripna nio blir det straff, för andra inte. Vill du veta slutet på denna spännande roman så är det bara att du läser boken. En fullständig seger blir det dock inte för Guillou den här gången. Hans föregående bok *Madame Terror* var nog ännu mer spännande och medryckande. Man kan väl säga att *Fienden inom oss* lite mera baserar sig på samhället och fakta. Många är nog vana vid hårda scener med skottdramer som man får uppleva i böckerna om Carl Hamilton. Boken är dock absolut inte tröttsam eller lång att läsa men den kanske skulle ha kunnat vara lite längre. Enligt mig ligger den nog på toppen av de böcker jag läst under det gångna året.

Då jag började läsa den här boken fick jag direkt en upplevelse. Detta är en bok för en som tycker om politik, journalistik, action, förhörsteknik eller behandling av aktuella teman, kryddad med lite kunskap om fransk mat och vin. *Fienden inom oss* rekommenderas alltså för sådana som vill läsa en spännande aktuell roman.

Gustaf

Anti-Flag i Helsingfors

”And in the future, sitting on the front porch in the sun. I’ll ask Justin: hey dude, do you remember that tour in 2008, when we where playing in Helsinki, and had the best f*cking crowd ever? That was a great place to end the tour”

Efter att bussen från studiebesöket i Åbo Akademi anlände till Karis var det två timmar väntan i Karis tills det blev dags att åka mot Helsingfors med tåget. Tåget anlände till Helsingfors 20:20. Efter ett snabbt besök i McDonalds började mina vänner och jag traska nerför Kalevalagatan mot Nosturi, där Anti-Flag skulle spela samma kväll.

Väl framme ställde vi oss i kön och såg oss omkring. Det var en salig blandning av emopunkare, wannabes, och den samlingen jag själv tycker om att räkna mig till – de tuffare punkarna. Kön rörde sig sakta framåt mot portvakten som enformigt sade ”moi, tiketti ja kaksi euroa”, eller något dityt. Innanför dörren var det dags att börja ducka för några mohawks och ta sig fram till garderoben för att hänga upp rocken. Vi var lite för tidiga och blev tvungna att vänta i ungefär 40 minuter innan förbandet the Knob började spela.

När klockan slog tio började det för mig okända bandet the Knob spela sitt. I mitt tycke var deras musik bra, men jag tyckte inte om sångarens röst. Den var för ren och skulle ha kunnat vara hårdare. Redan i detta skede var ”dansgolvet” fullt och moshpiten var i full gång. Själv stod jag på

Publiken var vild

andra nivån, dels för att jag var sjuk, dels för att jag inte finner så mycket lycka i att vidröra personers genomsvettiga skjortor, än mindre få deras äckliga, dyblöta hår smiskande i mitt ansikte. Nej tack, jag väljer att stå vid sidan om för att slå handen i luften och skaka på huvudet till musiken. Efter att jag gjort detta en liten stund tog jag några foton på samma gång som jag knäade folk i ryggen så att de inte skall falla på mig. Efter att the Knob slutat spela sitt gigg, var det igen en halvtimmes väntan kvar tills Anti-Flag skulle börja spela.

Nu hade det så kallade dansgolvet blivit ännu fullare och i baren på övre våningen trängde sig människor vid räcket. Jag skulle ha velat få en kram av min respektive, men för att komma fram till honom skulle jag ha blivit tvungen att klämma mig förbi många svettiga magar och ryggar, samt bevisa för vakterna

att jag är 18. Jag bestämde mig för att diskutera med min vän som stod bredvid mig istället, han var också svettig.

När minuterna började närma sig elva var alla uppspelta och skriker Anti-Flag i tur och ordning, förutom en person som satte ner sig på golvet och tog det lugnt. Alla trängde sig framåt och tryckte sina svettiga kroppar mot varandra, och salen fylldes ännu på med lite människor.

Slutligen efter en vad som kändes som en oändlig väntan började bandet spela. De började spela låten ”Tearing down the Borders” och alla började skrika ännu högre och satte upp näven. Moshpiten rörde på sig ännu mer och jag blev tvungen att knäa många människor i ryggen, många föll ändå på mig trots mitt motstånd. De spelade också runt fyra av sina nya låtar som jag ej vet vad heter, och gamla godingar som ”Drink drank punk”, ”One

trillion dollars”, ”Fuck the flag” och ”One People, One struggle” med flera, och ibland befallde de alla i publiken att hoppa. Jag motstod för jag visste att jag skulle falla om jag började. Mellan låtarna hann de skrika ut bland annat att makten ligger hos folket och inte staten, att vi är enade och det ena och det andra. Under tiden de predikar, är det meningen att publiken skall skrika och applådera. Man kan inget annat säga att de har starka politiska åsikter. Det ser man också på deras låtnamn, som bland annat heter ”Operation Iraqi Liberation” eller ”Death of a nation”.

Konserten var mycket lyckad, och när den slutade trängde jag mig förbi många människors svettiga ryggar och magar och kilade förbi den lilla kön som

hade bildats redan och kom snabbt ut till den svala luften, som man verkligen behöver efter att några hundra människor trängs inne i en lokal.

Astrid

Fakta

Genre: punkrock och streetpunk.

Bandmedlemmar: Justin Shane (sång, gitarr), Chris Barker/Chris #2 (bas, sång), Chris Head (gitarr), Pat Thetic (trummor).

Ursprung: Pittsburgh, Usa.

År aktiva: 1988-99, 1993-

Album: Die For The Government 1996, Their System Doesn't Work For You 1998, A New Kind Of Army 1999, Underground Network 2001, Mobilize 2002, The Terror State 2003, For Blood And Empire 2006, A Benefit For Victims Of Violent Crime 2007

Hemsida: www.anti-flag.com

Anti-Flag har starka politiska åsikter vilket märks direkt i namnen på låtarna

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ständigt aktuellt i dagens samhälle, men vad innebär det egentligen och vad kan man göra för att påverka? Den 23 januari ordnades i Karis-Billnäs gymnasium en temadag med temat "Hållbar utveckling". På programmet stod föreläsning, paneldiskussion och workshops.

En inledande föreläsning om vad hållbar utveckling egentligen innebär fick eleverna av Eva Sandberg-Kilpi som jobbar som lektor på Yrkehögskolan Sydvästs utbildning i hållbar utveckling. Hållbar utveckling introducerades första gången 1981 av Lester Brown som ansåg att "en hållbar utveckling är en utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodo-

se sina". Eleverna fick lära sig att hållbar utveckling inte bara handlar om miljö utan också har sociala och ekonomiska aspekter. Man kan heller inte bara tänka på hållbar utveckling i Finland eller Europa utan måste tänka på det i ett globalt perspektiv, Afrika och Asien berörs lika mycket som vi av klimatförändringen.

Hållbar utveckling behövs för att se till att alla har chansen till ett gott liv, för att förbättra levnadsvillkoren för alla på jorden, och för att trygga välbefindandet för framtiden. Är överbefolkningen ett problem? Det är inte människorna som är problemet, vi är inte för många. Det är bara det att jordens resurser är så otroligt ojämnt fördelade. Vi i västvärlden borde försöka lära oss att inte använda av "grannens" resurser utan hålla oss till våra egna.

Överbefolkningen leder till exploatering av naturresurserna och livsmiljön förstörs.

Under temadagen fick skolan besök av några personer som deltog i en paneldebatt där eleverna hade haft möjlighet att förbereda frågor till debattörerna. I panelen fanns Stig Lönnqvist från Rosk'n Roll, Bettina Lindfors från SLC, Lolo Zilliacus från Emmaus, tidigare nämnda Sandberg-Kilpi, Juha Aromaa från Green Peace, Frank Holmström från Ekenäs Energi samt tidningen Västra Nylands biträdande chefredaktör John-Erik Jansén.

Eleverna fick höra vad debattörerna ansåg om allt från kärnkraft i Västnyland till vem som är den största boven när det gäller den globala uppvärmningen. Vissa frågor riktades direkt till en eller flera av debattörerna exempelvis Green Peaces representant fick svara på om han tror att man kan uppnå något genom radikala punktinsatser som t.ex. att släppa ut minkar. En avslutande fråga till alla i panelen var vad man borde göra för att göra ungdomar mera intresserade av problematiken inom hållbar utveckling. Nästan alla i panelen ansåg att man borde ta hänsyn till det ungdomar redan vet och inte predika för dem. Unga vet lika bra som äldre vad som är bra och vad som är dåligt för hållbar utveckling men man borde förvandla vetskapen till något konkret. Det är stor skillnad mellan tanke och handling. Efter debatten följde workshops som eleverna själva fått välja vilken de vill delta i. Man kunde välja mellan bland annat

Den 23 januari var det temadag i KBG med hållbar utveckling som tema

”Närmat och lokal påverkan” med Lindfors där deltagarna fick lära sig vad närmat egentligen är och att det lönar sig att köpa produkter som kommer från det egna närområdet. Andra teman för workshops var ”Afrika och EU” med Lolo Ziliacus, ”Klimatförändring” med Aromaa m.fl. En av workshoparna gick under namnet ”Vad betyder hållbar utveckling för Östersjön” med Sandberg-Kilpi. Deltagarna fick själva under hennes handledning jobba fram en presentation om Östersjön. Målet var att deltagarna skulle lära sig genom att själva komma med idéer och resultatet skulle bli ett lättillgängligt infopaket om Östersjöns möjligheter och utmaningar.

Eleverna vid Karis-Billnäs gymnasium tyckte att temadagen som koncept var ett välkommet avbrott i vardagen. Men temat för dagen kanske inte intresserade alla. De ämnen som diskuterades under paneldebatten kände en del av eleverna att de redan behärskade och att de inte lärde sig något nytt. Andra däremot tyckte att det var lärorikt och intressant.

Sandra

Juha Aromaa berättar om Greenpeace

I Gurus klassrum höll man på med ”Hållbar utveckling i bild”. Då man kom in i rummet kunde man läsa på tavlan åsikter om miljön och hållbar utveckling. Man fick också måla affischer med dessa åsikter och tankar. Med bilderna försökte konstnärerna få människor att se och vidta åtgärder.

”Avfall och energiåtervinning” hette en grupp som leddes av Stig Lönnqvist från Rosk’n Roll. Här diskuterades det om sortering bl.a. av plastavfall, bioavfall och vad som räknas till problemavfall, om soptippar skall ha återvinning och/eller förbränning. Lönnqvist försökte få alla att förstå att det inte är frivilligt att sortera och hålla ordning på sina

sopor. Alla i den här gruppen var eniga i en fråga Lönnqvist ställde. Alla höll på att man hellre skall ha förbränning än soptippar. Man får hoppas att alla i framtiden lär sig sortera.

Av Juha Aromaa från Greenpeace fick man lära sig mer om klimatförändringar. Aromaa berättade att man redan tidigt började märka av växthuseffekten men att man inte kunnat bevisa något. Klimatet blir bara varmare och varmare, men som Aromaa sade: ”Det tar länge innan någon reagerar”. Det finns människor som påstår att det har inget med människan att göra, även om motsatsen har bevisats.

Frank Holmström från Ekenäs Energi berättade om hur man

Den inbjudna panelen fick föra fram sina åsikter i frågor om bl.a. kärnkraft och global uppvärmning

kan spara både miljö och pengar. Det första man såg när man kom in i rummet var ordet "effektivare" som Holmström skrivit med stora bokstäver på tavlan. Här fick man veta att allt är som en kedja. Om alla förbrukade mindre skulle det inte behöva produceras så mycket och då skulle utsläppen minska. Holmström sade också att nuförtiden spills mycket energi, men man försöker åtgärda det genom att producera två saker samtidigt (t.ex. el och värme). Sedan diskuterade hela gruppen om hur man skall spara energi.

Emma

Workshop på temadagen

Greenpeace

Greenpeace grundades år 1971 och är en internationell miljöorganisation. Kontor finns nu i 42 länder, och centralkontoret ligger i Amsterdam. Organisationen har höga och ädla mål; man vill förändra världen och få alla, inte bara individer utan också regeringar och föreningar, medvetna om problem så att alla också kan hjälpa till med skapa en bättre värld.

Andra mål är att man vill ändra på de ekonomiska och samhälliga strukturerna och få EU att påverka mera på många flera platser. Greenpeace åsikter, åtminstone som Juha Aromaa som är informationschef här i Finland framlade dem, inom kärnkraftsfrågan är att kärnkraft endast är falska lösningar och Greenpeace kämpar hårt mot kärnkraftverk runt om i världen. "Kärnkraften löser problemet för stunden men sedan

blir det bara sämre", uttryckte sig Aromaa. Han tyckte också att kärnkraft är dyrt och klimatförändringen blir bara värre som en följd av denna form av energi.

Greenpeace får pengar från privata människor genom donationer, 25% går till internationellt arbete och aldrig till statliga organisationer, regeringar eller föreningar. Greenpeace är helt beroende av dessa människor vilket gör att de också lyssnar på dessa. Men man har en styrelse som väljs av röstande medlemmar, som sedan ser till att saker blir gjorda snabbt och effektivt.

Det mest synliga inom Greenpeace är väl deras demonstrationer mot föroreningar eller beslut. Men man gör mycket mera än så. Man försöker förhandla fram besluten med högt uppsatta människor så det inte behövs demonstreras mot fel beslut.

"No Violence Direct Action"

är en regel eller ett motto för Greenpeace. Man använder emellanåt radikala åtgärder för att få sin röst hörd, men som regel har man att aldrig använda våld eller förstöra någons egendom. Det är frivilliga aktivister som kämpar med t.ex. demonstrationer. Än är världen långt ifrån perfekt, men kanske Greenpeace kan hjälpa till med att få den bättre.

Emma

Från Afrika till Emmaus

En av gästerna under temadagen var Lolo Zilliacus, som idag jobbar på Emmaus i Ekenäs. Lolo Zilliacus har arbetat med finländska projekt i Afrika, framför allt i Senegal och Guinea, och dessutom har hon rest omkring i Afrika av eget intresse. Hon har skrivit tre böcker om Guinea och Senegal och har också därför befunnit sig en hel del i Afrika och kommit i kontakt med människor där.

- Det emigrerar fruktansvärt många afrikaner helt enkelt för att det är så svårt att överleva i Afrika, det gäller att klara sitt liv, säger Zilliacus.

Det finns en stor drive att komma bort från Afrika i hopp om att få det bättre i Europa. I de små afrikanska byarna finns nästan bara barn och äldre. De vuxna har sökt sig någon annanstans i hopp om att få jobb, och återvänder eventuellt till sin by senare i mån av möjlighet.

Lolo Zilliacus visar bilder som hon själv tagit då hon varit i Afrika. Bilderna visar det vanliga vardagliga livet för afrikanerna. En av bilderna visar söndagstorget där en mamma och hennes dotter sitter på gräset och har sina varor uppradade på dukar, och 10 meter bakom dem finns avstjäpningsplatsen.

Zilliacus berättar att ett stort problem i en del länder i Afrika idag är plast. Det finns plast överallt, gamla plaststolar vid vägkanterna och plastpåsar överallt. Allt detta är ett tecken på den dåliga sophanteringen. I Kenya har det gått så långt att man nu helt och hållet förbjöd plastpåsar och

plastkassar. En bidragande orsak till förbudet är att då påsarna ligger och skräpar äter getterna upp dem och kan dö av det. En annan orsak är att då vatten samlas i plastpåsar och blir stillastående gynnar det uppkomsten av malarieggan.

Den enorma skillnaden mellan Europa och Afrika är svår att förstå fast man ser bilderna. Ett exempel på skillnaden mellan människor i Europa och Afrika är att i Europa producerar vi ca 2 ton koldioxid per person per år, i Afrika är samma tal 2 kg. I Europa använder vi ungefär 400 liter vatten per dag per person medan en hel familj i Afrika använder 20 liter per dag.

- EU håller nu på att försöka genomdriva ett ekonomiskt program i Afrika, som kommer att få förödande konsekvenser för Afrika, säger Zilliacus. Programmet är ett frihandelsavtal som skulle innebära att varor som är subventionerade och betalda i Europa ska släppas in i Afrika utan tullar och utan begränsningar. Avtalet skulle få katastrofala följder för de små industrierna i Afrika. Det finns ett mycket stort motstånd mot avtalet i Afrika både bland vanliga medborgare och bland högre tjänstemän.

Emmaus

Afrika är representerat i Emmaus International, och det finns Emmausgrupper i Afrika. Emmaus verkar på fyra kontinenter och det finns närmare 400 Emmausgrupper i hela världen i 40-50 olika länder, varav 5-6 stycken i Finland. Lolo Zilliacus jobbar sedan början av maj förra året på Emmaus i Ekenäs.

Det var i Frankrike i slutet av 40-talet, efter andra världskriget då eländet var som värst, som en präst samlade ihop hemlösa, främst män, och de började samla lump som de sedan sålde för att få pengar till bostad, mat och ett dragligt liv. Det var så Emmaus fick sin början, och har nu växt till en stor väldigt internationell organisation.

- Det gör det ju ännu roligare att få ingå i ett sådant sammanhang, tycker Zilliacus.

Lolo Zilliacus berättar att Emmaus samlar ihop saker som folk inte längre vill ha, lump och andra saker, och en del av sakerna säljs i Emmaus butik i Ekenäs medan en del skickas till andra Emmausgrupper som t.ex. håller på att starta upp ny verksamhet i andra länder eller till välgörenhet. - Det är klart att vi är tvungna att kasta bort en del av sakerna helt enkelt för att de är i så dåligt skick, säger hon.

Ökad demokrati och ökad jämlikhet anser Lolo Zilliacus vara det viktigaste inom den hållbara utvecklingen.

- Ett slut på det otroliga slöseriet på naturresurser i hela världen samt en jämlik utveckling mellan världsdelar och mellan människor i olika världsdelar, utan det blir det aldrig hållbart, säger hon.

Sandra

F.v Annette Anthoni, Christoffer Malmberg och Robert Östman.

Skolresor, en del av vardagen

Hur man kommer till skolan idag kan variera mycket. En del kommer till skolan med buss andra gående. Långa skolvägen kan man åka med tåg eller buss. Restiden kan variera mycket från 1 h till 20 min. Det som kanske är förvånande är att de elever som har den längsta skolvägen ofta har den kortaste restiden. Till Karis-Billnäs gymnasium kommer eleverna till skolan till fots, med bil eller till och med med tåg.

Jag har intervjuat Annette Anthoni, Robert Östman och Christoffer Malmberg om deras

skolresor. Annette och Robert kommer båda med tåg från Halikko till skolan varje dag och de tycker inte att det är något särskilt med att åka tåg mera.

- Det är redan fjärde året vi pendlar så man är ganska van redan, säger Annette.

- Klart att det känns jobbigt ibland att behöva pendla och vakna så tidigt på mornarna för att komma till skolan, tycker Robert.

Annettes och Roberts skolresa räcker ca 40 min och tiden de sitter i tåget utnyttjar de ibland till att göra läxor eller om de är trötta, till att sova. Robert skulle vilja ha en egen bostad i Karis för han skulle inte orka pendla mera

men Annette vill hellre bo hemma fastän hon poängterar att man skulle få lite längre sovmorgnar om man skulle bo i Karis.

- I början när vi började pendla med tåg till Karis tyckte jag det var spännande men nuförtiden orkar man lägga inte så mycket uppmärksamhet på det mera, kommenterar Robert.

Resans längd i kilometer från Halikko till Karis är ca 60 km så relaterat till tiden det tar att resa är det inte så dåligt att pendla från Halikko.

- Jag tycker mera synd om eleverna som kommer från Svartå eller Ingå för deras resa tar mycket längre jämfört med den relativt

korta sträckan de har till skolan, säger Robert. Jag har också frågat Christoffer Malmberg om hur han tycker om att komma till skolan från Svartå. Han har en resa på 15 km som räcker 25 min med buss.

- Det jag tycker är värst med att komma från Svartå är att det kommer dåligt med bussar från Svartå till Karis och tvärtom, berättar Christoffer. Han berättar också att han inte tycker om att

behöva åka buss till skolan men han vill ändå inte flytta till Karis.

Skolvägen är alltså mycket varierande för olika elever beroende på varifrån de kommer. En del kan ha lyckan att de kan utnyttja tiden de reser andra inte. Många elever blir tvungna att börja resa en längre väg till skolan om den lilla byskolan stängs för att staten och kommunen skall spara pengar, detta gäller dock mest lågstadieskolor. Det idealis-

ka skulle vara att de yngre barnen inte skulle behöva resa så långa vägar till skolan för det kan ta kål på glädjen att gå i skolan. Ju äldre man blir desto mera kan man resa för sin skola, anser i alla fall jag. Men de elever som bor på gångavstånd från sin skola kan ändå skatta sig lyckliga. De sparar mycket tid som de kan använda till annat än att åka hem.

Henna

Gossip Girl

Gossip Girl är serien alla pratar om och då menar jag inte böckerna utan tv-serien. Därför tänkte jag berätta lite mera om böckerna kring tv-serien.

Allt som allt finns det tolv böcker i serien om *Gossip Girl* och åtta av dem har översatts till svenska. Böckerna hör till genren chick lit - böcker och alla handlar de om snuskigt rika ungdomar som bor och lever i New York, på Upper East Side, Manhattan. De går på exklusiva privatskolor, bär de senaste märkena och de dyraste kläderna och fester hela natten lång. Handlingen tar sig form i.o.m att Serena van der Woodsen, den mest populära flickan på hela Upper East Side, kommer tillbaka från internatskolan Hanover Academy, efter att ha blivit utkastad därifrån. Hon tror att alla hennes vänner skall ta emot henne med öppna armar, men misstar sig totalt. Böckerna är skrivna av författaren Cecily Von Ziegesar som själv växte upp i denna "fantasivärld" och levde i stort sett samma liv som dessa ungdomar gör i böckerna. Ända

sen hon var liten har hon velat bli författare och dessutom är skvaler något som hon alltid varit intresserad av, så därför var det för henne en självklarhet att skriva om just detta ämne.

Böckerna är till för att underhålla läsaren och därför är de skrivna på ett relativt simpelt språk. Författaren försöker ge en inblick i livet som rik. Hon berättar om hur det faktiskt är att leva det liv som dessa ungdomar gör och vilket ansvar de har, att alltid se så bra ut som möjligt, komma in på de rätta skolorna, hålla sig till de rätta gängen, inte skämma ut sina familjer offentligt osv. De är nästa generation att ta över efter sina stenrika societetsföräldrar, antingen de vill det eller inte.

Det har getts mycket kritik för dessa böcker och de har bl.a. kallats såpoperaskit som står reklamspelare för märkeskedjor som Prada och Gucci och hjärntvättar flickor i tonårsåldern. Men är det faktiskt så? Det har publicerats många liknande böcker före de här med i stort sett samma handling om överklassmänniskor med mycket pengar och stora pro-

blem. Ett exempel är Francine Pascals böcker *Tvilling* – serien. Idag är de flesta ungdomar så pass medvetna av sig att de inte skulle påverkas så lätt av sådan propaganda. Dessutom lever många ungdomar i stort sett ett liknande liv som karaktärerna i böckerna, men på en inte fullt lika glamourös nivå. Så på så sätt är det lätt att relatera till dessa människor, eftersom deras problem visar upp många ungdomars problem i världen idag. Själv har jag läst de tre första böckerna och som namnet säger är det MYCK-ET skvaller och intriger på gång. Handlingen är inte svår att förstå, men samtidigt har böckerna ett visst djup i sig som gör att det inte blir tröst. Tolv böcker är ändå en hel del och till slut kan ämnet bli lite för uttjatat eftersom den röda tråden inte direkt förändras.

Lotta

S:t Michel

Under våren 2008 har vi inlett ett samarbete med två gymnasier i S:t Michel, Mikkelin Lyseon lukio och Mikkelin Yhteiskoulun lukio. Målet med projektet ”Toki” är främst att utöka och utveckla kunskaperna i och intresset för det andra inhemska språket och kommer att fortsätta de två inkommande läsåren. Projektet har inletts med att en del av KBG:s studerande har e-postkontakt med dito från S:t Michel. Några har också skrivit artiklar på finska som ska publiceras i deras skoltidning. Dessa fem skribenter kommer att besöka S:t Michel i maj.

Här följer en del av det text- och bildmaterial som gänget i S:t Michel har producerat för Snilleblixten.

Det finns ett stort kulturutbud i regionen. Som motvikt till stuglivet kan man göra en avstickare till en glamorös balettfestival, njuta av teaterföreställningar eller ta en titt på museiutställningar. Saimen är en stor sjö och längs stränderna finns stugor med valbar nivå av utrustning.

S:t Michel med omnejd ligger i hjärtat av Insjöfinland och erbjuder utmärkta möjligheter till fiske och paddling. Det finns ett stort antal badstränder i trakten. Ett bra alternativ för en dagsutflykt är vattenleksparken Dinosauria i Visulahti.

Torget är St Michels hjärta. Dit kommer folk ända från 100 kilometers avstånd för att dricka sitt morgonkaffe. Dit styr stadsborna sina steg i helg och söcken;

vid torget ligger länsstyrelsen och stadshuset. Vid torget börjar staden St Michels historia.

På torget i St Michel kan man köpa nästan vad som helst, och när det är marknad finns där närapå allting. Marknad hålls på torget i St Michel den första lördagen varje månad.

Östra Finland ett vackert och betagande naturområde

Du finner sjöar i alla storlekar och utformningar. Detta område är ett idealt semesterområde oavsett om du vill njuta av lugnet i den friska luften eller om du önskar att utforska de många sjöar, älvar eller skogar. Där kan man också få en inblick i finska traditioner. Du kan ta dej en shoppingtur på torget, i Tertti herrgård i Kenkävero eller i centrumbutikerna. Visulahti är S:t Michels huvudattraktion som bjuder på fartfyllda äventyr. Där finns ett vaxkabinett, ett bilmuseum och en motorsportanläggning men en höjdare är vattenlandet Water-play i Dino-

sauria. I S:t Michels-regionen kan du ta del i olika sport-, kultur-, och musik-evenemang såsom: Ballet Mikkeli, Musikfestivalen och S:t Michelstravet

Savolaxarna

Människor från Savolax kallas för savolaxare. Det finns två delar i Savolax: Sydsavolax och Nordsavolax. Det som förenar savolaxarna är dialekt, historia och traditioner. Savolaxarna pratar mycket. De andra har det svårt att få säga sitt. Savolaxarna skryter också mycket. En savo-laxare sätter inte sitt ljus under skäppan. Man kan beskriva savo-laxarna som joviala. Berömda savolaxare är författarna Minna Canth och Juhani Aho. Några av nutida berömda savolaxare är sångaren Kari Tapio, EU-kommissionären Olli Rehn och Miss Finland arvsprinsessan från året 2007, Joanna Väre,

Vi har frågat några savolaxare hurdana de är och vad det betyder att komma från Savolax.

1. Hurdana är savolaxare?
2. Vad betyder det för dig att komma från Savolax?

Noora, 18 år

1. De talar mycket och de svarar inte direkt på frågorna.
2. Det är ett sätt att leva.

Laura, 16 år

1. De är vridna som en kork skruv och de är sorglösa och trevliga människor.
2. Det är karaktären som går i arv i en släkt. Det är en bekymmerfri världsåskådning.

VÅR SKOLA

Vår skola, Yhteiskoulu Gymnasium i St. Michel grundades år 1905 och ligger i St. Michels centrum. Skolans nuvarande rektor heter Jari Tuomenpuro. I år har vi cirka 570 elever i vår skola, 40 lärare och övrig personal på 10 personer. Vi har fem perioder per skolår och varje period slutar med en provvecka. Skolans inriktningsområden är musik, naturvetenskap och mediekunskap.

Lärarna är yrkesskickliga, inspirerande och trevliga. Studierna innebär inte bara att plugga och göra anteckningar. Vi har många tillämpade kurser och internationella projekt (till exempel Afrika-projektet) som vi kan välja. Vi har också deltagit i många tävlingar och lyckats i dem (till exempel i National Geographic Climate Combat Change Competition). Stämningen i skolan är ledig, vänlig och motive-
rande. Här finns många nya loka-

St.Michels Lyceums Gymnasium (Mikkelin Lyseon Lukio)

Det finns nästan 350 elever och lite under 30 lärare i St.Michels Lyceums gymnasium. Hela läsåret delar sig i fem perioder och varje period har olika kurser. Det finns en viss mängd obligatoriska ämnen och ytterligare kan eleverna välja kurser i olika frivilliga ämnen som de själva är intresserade av. Eleverna kan studera till exempel många bekanta språk; svenska, engelska, franska, tyska och spanska.

St Michels Lyceum grundades 1872, och på den tiden var gymnasiet svenskspråkigt, men 1883 blev skolan tvåspråkig.

1903 blev skolan totalt finskspråkig, men antalet lektionerna i ryska hade ökat. På vårt gymnasium kan du se ganska många idrottsmän, eftersom vår skola är sportinriktad. Vi har fotbollsspelare men vi har också studerande i andra sportgrenar, till exempel simmare, ishockeyspelare, tennis-
spelare osv. I vår skola lägger vi också vikt vid framtids tänkande och företagsamhet. Vi har internationella kontakter i andra länder och ibland gör vi exkursioner

ler och de höjer skolans bekvämlighetsnivå.

Vi har en elevkår som arrangerar olika jippon och fester, till exempel musikevenemanget Häiriö. Där framträder många bra band. Eleverna har möjlighet att inverka på många saker som gäller dem. Vi trivs jätte bra i vår skola och tänker att det är trevligt att studera här.

till dem.

I vårt gymnasiums undervisningsplan och vardagsskolarbete försöker vi ta hänsyn till naturen i närheten och utnyttja dess möjligheter. Engageringen i verksamheten för den hållbara utvecklingen har gett oss en tillåtelse att använda den Gröna Flaggan. Vi kan hederligt säga att atmosfären i vårt gymnasium är bra och det är glädje att studera här!

Janet Evanovich

Janet Evanovich författarkarriär började då hon blev trött på sitt arbete som konstnär och bestämde sig för att skicka ett av sina manuskript till ett förlag, bara för att se om någon skulle vara intresserad. Materialet såldes för 2000 dollar och succén var ett faktum.

Men efter 12 FLN-romaner sade sig författarinnan ha slut på originella sexställningar och valde därför att byta till deckare. Slutresultatet har efter några års arbete och studier blivit chick-flick deckare, perfekt strandlitteratur; böcker med situationskomik som får människor att skratta högt på tåget. Och numera är hon en bästsäljare av gigantiska mått, hyllad världen över för sin fantastiska fantasi.

Karaktärerna i hennes böcker är originella. Hon har gett alla en specifik personlighet, och samtidigt lyckas hon med den skickliga balansgången mellan det roligt pinsamma och det allt för överdrivna. Hon ger läsaren en inblick i en galen värld där mormors största intresse är att gå på begravningar och systerdottern tror att hon är en häst. Det senare sägs vara hämtat ur Evanovichs egen barndom, något som kunde förklara vissa av de något annorlunda dragen hos karaktärerna.

Sammanlagt har Evanovich skrivit tre bokserier och flera fristående romaner, både under eget namn, under pseudonymer och tillsammans med andra författarinnor. Det är imponerande att hon trots det stora antalet böcker inom samma genre, har klarat av att skapa nya scenarion gång på gång. Mest känd av Eva-

novichs bokserier är serien om Stephanie Plum, en ungersk-italiensk brunett med bas i Trenton, New Jersey. Hon arbetar som prisjägare; men är inte särskilt framgångsrik. Detta leder till att hennes liv till största delen består av arbetsfiaskon, bilbomber och tokiga släktingar. Allt detta blandas sedan med andra generationens italienska invandrare, vänner med suspekta förflutna och naturligtvis ett stort dilemma som måste lösas.

Även om alla karaktärer i Evanovichs böcker är fiktiva, säger ändå författarinnan att hon har haft riktiga personer som förebilder. Bland annat i serien Full är det Evanovichs barndomsvän och systerdotter som stått som förebild för karaktärerna.

Jag kan även rekommendera böckerna på originalspråket engelska, språket är lättläst och vissa

av de på engelska bra ordlekarna går till spillo i översättningen. Inte heller personligheterna beskrivs lika lysande på svenska. Den trettonde boken i serien om Stephanie Plum utkommer den 17 juni.

Andrea

Källa:

http://www.evanovich.com/main_janetbio.html

La Cosa Nostra

La Cosa Nostra är italienska och betyder "Vår sak". Detta är historien om hur den italienska maffian kunde bli så omfattande i USA.

Då Italien år 1860 beslöt att införliva Sicilien som en del av Italien, uppstod det oroligheter som ledde till en ekonomisk kris på Sicilien. De fattiga flydde till norra Afrika, södra Spanien och främst USA. Den första stad som de sicilianska utvandrarerna började flytta till var inte New York utan New Orleans. Under 1850-1880 fanns det fler italienare i

New Orleans än i New York men i början av 1990-talet tog New York över.

Nya möjligheter

Liknande klimat och möjligheter till jordbruk drog sicilianarna till New Orleans istället för New York. I New York skulle sicilianarna fått jobba med tunnelbyggen eller andra vägarbeten samt som fabriksarbete. Man kan säga att det var som en naturlig överflyttning för sicilianarna att komma till New Orleans. En annan dock mera oönskvärd överflyttning skedde dock också inom en

liten kriminell grupp kallad maffian. Denna kriminella grupp grundades av bönder på Sicilien för att motverka de italienska överherrarnas makt på Sicilien.

Det var år 1870 som maffian börjat ha ett finger med i spelet gällande hamnarbetet och torghandeln. Man fick sin vilja igenom på samma sätt som hemma på Sicilien, via våld. Mellan 1869 och 1889 kunde den New Orleanska polisen tillskriva ca 100 mord relaterade till den sicilianska maffian.

Maffian i New Orleans under början av 1900-talet

År 1900 kunde man räkna med att det fanns ca 100 maffiamedlemmar i New Orleans. En historiker som jobbat med att undersöka maffians historia säger att man kan räkna med att det funnits korruption i New Orleans i 100 år från 1900-talets början ända till år 2000. Men varför korruption just i New Orleans, jo förklarar han staden hade en mycket liberal hållning och där fanns det många att muta. Snart uppstod det dock en maktkamp mellan olika maffiafamiljer.

I dessa stridigheter mördades polischefen i New Orleans. Detta var droppen för den amerikanska befolkningen i New Orleans. Nu uppstod det en antiitaliensk rörelse som krävde hämnd. Italienska brottslingar i fängelser runt om i Louisiana togs ut för avrättning inför allmänheten. Detta fördömdes i Italien och också runt om i USA. Man tyckte att man borde bekämpa de skyldiga maffiamedlemmarna i stället för att skylla det på alla italienare. De stora dagstidningarna hävdade att den s.k. maffian nu hade blivit försiktigare och dragit sig tillbaka men så var dock inte fallet. Man verkade i skymundan i ca 10 år och i

början av 1920-talet omgrupperade gangsterrarna sig och en familj som legat lågt ett tag klev nu fram och etablerade snabbt dominans över New Orleans. Detta var familjen Marcello som kom att bli en av de största maffiafamiljerna i hela USA.

Familjen Marcellos uppgång

Carlos Marcellos far var sicilianare, gift med en kvinna från Tunis där de också bodde. År 1910 åkte Carlos far till USA och då Carlos var 8 månader gammal åkte Carlos mor med honom till USA vilket skulle bli deras nya hem. Familjen blev småbrukare vid en träskmark utanför New Orleans. Då Carlos blev tillräckligt gammal fick han i uppgift att föra skörden till stan där affärsmän köpte den av honom.

Det var första gången han fick en inblick i hur maffian kontrollerade hela torghandeln och hur icke italienare fick betala mer för sina torgplatser. Han bestämde

The little man: Carlos Marcello

sig då för att han inte skulle bli jordbrukare. Carlos började sin kriminella bana med att utföra små stölder och rån tillsammans med ett litet gäng. Allt gick bra till att börja med, men turen vände dock för Carlos vid ett misslyckat bankrån. Då han var 22 år blev han tillfångatagen och dömd till 9-12 års fängelse. Men genom faderns maffiaförbindelser benådades han av Louisianas guvernör O.K. Allen. Carlos förstod nu nyttan av att ha mäktiga vänner.

Carlos öppnade en bar "The Brown Bomber" och började sin egen affärsverksamhet. Hasard-

La Cosa Nostra, Vår sak

spel var förbjudet och mycket straffbart i Louisiana men då delstats senatorn Huey Long fick 10% av alla hasardspelsinkomsterna tittade polisen åt ett annat håll. "Bossen" i New York, Frank Costello, var mycket intresserad av att flytta delar av sina verksamheter till New Orleans men måste då samarbeta med Carlos Marcello. För att komma på bra fot med Carlos, bjöd Frank in honom som delägare i sitt casino i New York med hela 12.5% vilket Carlos tackade ja till och dessa två började nu samarbeta. Carlos Marcello hade nu fått ett stort rykte om sig i maffiavärlden för att han arbetade med Costello.

Carlos som nu kontrollerade hamntrafiken i New Orleans kunde ostört importera heroin från Sicilien och sälja ut det till förutom Louisiana också till Mississippi och Alabama. 1947 blev Carlos högste boss över maffian i New Orleans. Den blott 1,58 m långa Carlos kallad "The Little Man" ägde nu en förmögenhet på 450 miljoner dollar av vilket he-

He's sleeping with the Fishes

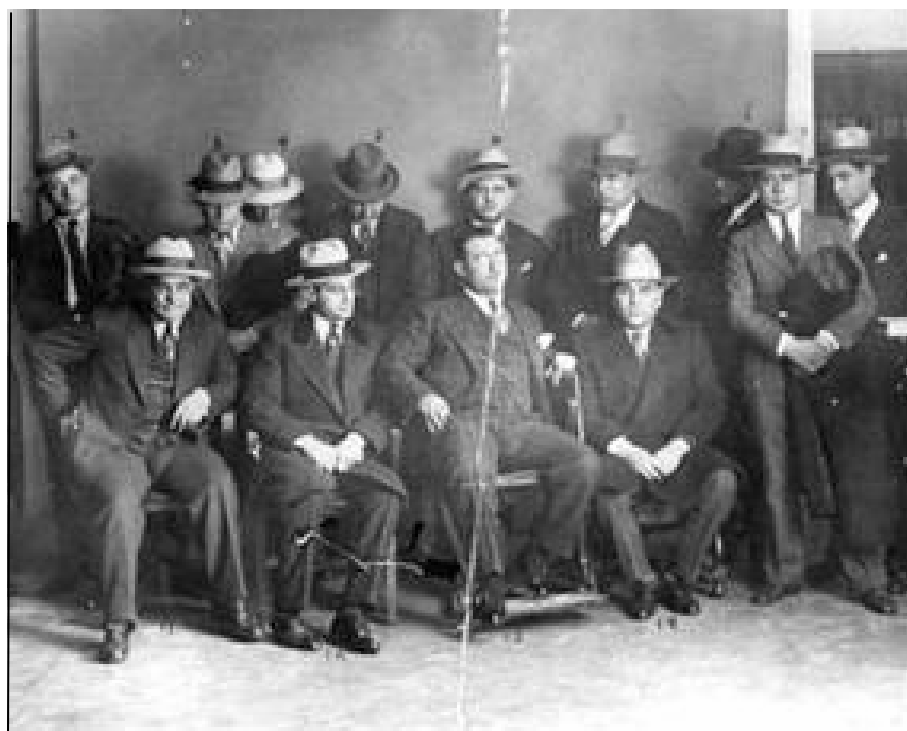
roinet stod för 50%.

Marcello hade nu ett imperium med inflytande i Louisiana, Mississippi, Alabama samt i vissa delar av Texas. Hans inkomster kom från organiserad prostitution, olagligt hasardspel, restaurang och barverksamheter, delar av oljebranschen och narkotikahandeln. Han hade högt uppsatta män på sin lönelista som t.ex.

chefen för polisen i New Orleans, delar av Jeffersons polisdepartement, samt kommunalförvaltningarnas ordförande och högt uppsatta senatorer.

Marcello hade nått toppen men kom han att hållas kvar på topp eller ej? I nästa nummer av Snilleblixten kommer det en fortsättning på temat maffia. Där kommer jag bl.a. att berätta om slutet av Marcellos historia men också om hur maffian kom att slås ner samt hur den i viss mån överlevde och hur den fungerar idag.

Gustaf

New Orleans maffian håller möte

Källor:

www.sincitymaffia.com
www.free4vn.org/other-image
www.deansguide.wordpress.com
www.gaberichesson.blogspot.com

Ser du rött?

Färgerna påverkar oss mer än vi tror. De finns överallt: i naturen, i tavlor, i kläder, i byggnader och till och med i vårt språk. Vem har inte hört uttrycken blåblodig och svart-sjuk, själv varit grön av avund, bläddrat i gula sidorna eller påpekat att någon annan ser rött? Men har du stannat upp för att fundera på varifrån uttrycken verkligen härstammar?

Trots att vi sällan reflekterar över hur vi påverkas av färgerna har vi ända sedan barnsben lärt oss att förknippa vissa färger med vissa saker; blåvitt – Finland, grönrött – jul. För oss är de här associationsnerna självklara, men faktum är att färgernas betydelser varierar starkt från kultur till kultur. Medan vitt i västvärlden kännetecknar fred och det rena, betecknar färgen sorg i de asiatiska kulturerna. Vår sorgfärg svart, symboliserar styrka för asiaterna. En annan färg vars betydelser varierar mellan olika kulturer är grön, som för oss kännetecknar hopp, harmoni och ungdom, medan arabkulturerna anser att grönt är profeten Mohammeds färg. Därför kan grönt återfinnas i så många arabländers flaggor.

Blått står för gudomlighet, hälsa och havet i många europeiska länder, medan asiaterna anser att färgen står för inspiration. Också grått har olika betydelser i olika delar av världen. Fastän vi talar om en grå vardag i Europa tenderar vi ändå att uppfatta grått som förändringarnas och elegansens färg, medan till exempel kineserna uppfattar färgen som

en symbol för pengar och teknologi. Grått är dessutom årets modfärg, trots att personer som bär grått ofta uppfattas som tråkiga, stela, ensidiga och opersonliga. Även gult är värt att nämna i det här sammanhanget; fastän färgen oftast förknippas med solen, livet, moderskap och visdom står färgen även för feghet, eftersom Judas anses ha burit en gul skjorta den dag han förrådde Jesus. På grund av detta måste judarna under judeförföljelserna på 1400-1600-talet bära gula stjärnor på sina kläder.

En färg som dock är universell är röd, som på alla språk och i alla kulturer representerar kärlek; men även synd, lockelse och fara. Rött aktiverar människans alla sinnen och för starka röda nyanser kan till och med påverka människor så mycket att de blir aggressiva. På grund av detta är rätt röd nyans idealisk för ett aktivitetsrum eftersom färgen då framkallar energi.

Några som förstått sig på färgernas inverkan på människan är affärsmännen. Vare sig det handlar om att välja färg till butiker, väntrum eller inredning spelar kännedomen om färgernas betydelse en stor roll. Blått är den klassiska väggfärgen då man vill ha en lugn atmosfär i rummet och den färg som flest människor håller som sin favorit. Därför används denna kalla färg i väntrum, receptioner och sovrum. Rätt blå nyans kan till och med sänka blodtrycket och värmen i ett rum.

På samma sätt som den blåa färgens egenskaper utnyttjas, används röda toner för att skapa motsatt effekt. Rött får människor

att känna sig jäktade och höjer blodtrycket. Dessutom ökar färgen energinivån och hungerskänslan och skapar illusionen att tiden går fortare än den gör. Detta faktum utnyttjar snabbmatskedjorna för fullt. McDonalds och Hesburgers val av färger för inredning och logo är alltså inte någon slump, utan ett noggrant uträknat koncept som styr våra val utan att vi ens är medvetna om det!

Även gult och grönt skickar signaler åt oss. Gult praktiskt taget skriker fara, därför används färgen ofta på varningsmärken i trafiken och på annan skyddsutrustning. Dessutom syns färgen bra eftersom den inte förekommer så ofta i naturen. Därför är till exempel flytvästar grann gula. Förutom allt detta stimulerar färgen hjärnan – ett faktum som utnyttjas på till exempel postit – lappar. Den gula färgen aktiverar våra hjärnceller och hjälper oss att minnas. Grönt å andra sidan

skickar ut blandade signaler, i vissa situationer uppfattas färgen som katastrof och gift, medan undersökningar visar att de flesta människor ändå associerar grönt med naturen och – karamellpapper! Dessutom har färgen en positiv effekt på våra psyken. Folk som sällan minns sina drömmar tycker i allmänhet inte om gröna toner! Eftersom grönt har en så positiv inverkan på våra psyken rekommenderas färgen till bland annat sjukhus för att kunna skapa lugn och harmoni.

Även vår syn på en produkt styrs av vår uppfattning av förpackningen. För att testa hur stor roll förpackningen verkligen spelar i våra val av produkter testade man, i Amerika, en grupp hemmafruar. På hyllan i butiken stod tre förpackningar med tvättmedel, ett gult, ett blått och ett gulblått paket. Innehållet i alla förpackningar var det samma, det enda som skilde paketen åt var färgen. Trots detta plockade näs-

tan alla kvinnorna med sig den gulblåa förpackningen. Då man i efterhand ställde frågan varför de valde just detta paket, svarade de att de trodde att den gula förpackningen hade för starkt innehåll medan den blåa förpackningens innehåll antogs vara för svagt. Kanske detta är värt att fundera över innan man går till butiken nästa gång?

Förutom detta är det också bevisat att alla kulturer har en egen syn på mat och vad som är aptitligt. Ett bevisat faktum är att engelsmännen nästan alltid väljer glansiga gröna äpplen, medan amerikanerna föredrar röda äpplen. Ett annat liknande fenomen är att engelsmännen även i valet av bönor väljer gröna bönor medan fransmännen nästan alltid väljar bruna bönor. Hur dessa skillnader har uppstått vet ingen. Vad väljer du?

Andrea

Telefonens utveckling, en kombination av forskning och misstag

I vårt samhälle använder vi oss av en särskild uppfinning varje dag, mobiltelefonen. Vi har placerat oss på världskartan i och med Nokia och våra mobiltelefoner.

I dagens hetsiga arbetsliv är det nödvändigt att kunna vara kontaktbar varenda minut du är vakent och helst också när du sover. Mobiltelefonen har tagits emot av oss finländare med glädje. Vi utnyttjar denna underbara manick flera gånger om dagen. Men det är nästan ingen som funderar på mobiltelefonens historia och att utan vissa misstag kanske vi inte idag skulle ha en sådan uppfinning. Telefonen uppfanns av Alexander Graham Bell år 1876. Bell och Watson försökte skicka sina meddelanden till varandra utan att lyckas särskilt bra, tills den dagen det smällde till i Bells mottagare.

Det som hade hänt var att Watson av misstag slutit en strömkrets. Redan nästa dag skickades det berömda, första meddelandet: "Mr Watson, come here. I want you". År 1922 dog Alexander Graham Bell, telefonens grundare. Den första telefonen Bell och Watson konstruerade utvecklades och 1876 kom lådte-

lefonen ut på marknaden. Bell utvecklade senare en väggtelefon, Gower. 1890 tillverkade Magnus Ericsson en bordstelefon. På 1920-talet kom ljusstakstelefonerna ut på marknaden, även kallade för kobratelefoner. Telefonen var ett bra nytt redskap att hålla kontakten med på den tiden då människorna bodde långt ifrån varandra och de allmänna transportsystemen som buss och tåg inte ännu fungerade så bra. Den gav chansen att hålla kontakt med bekanta och vänner som bodde längre ifrån. I städerna var telefonen närmast en bekvämlighet och onödig lyx medan på landet var det en nödvändighet att ha en telefon. Nu kunde man också få veta färskas nyheter snabbare än förut och man fick också en viss trygghet med en telefon i huset,

om det hände någonting gick det snabbt att ringa efter hjälp. Men telefonens historia tar ingalunda slut ännu utan man utvecklade den vidare och vidare tills man av misstag lyckades med att överföra ljud trådlöst.

Allting började på 1900-talet när Guglielmo Marconi, en italie-

nare, lyckades föra över röster via radio. På 1920-talet slog mobiltelefoni igenom och man började den häpnadsväckande utvecklingen till att komma till dagens mobiltelefoner. Ericsson lanserade sin första "mobiltelefon" 1956. Den vägde 40 kg

och var lika stor som en resväska, inget man hade med i fickan precis. På 50-talet var nätet inte lika täckande som idag. Det täckte ungefär 25-30 km och man hade ca 100st abonnenter. Nätet utvecklades och 1981 tog man det första helautomatiska mobiltelefonisystemet i bruk här i Norden. Det hette NMT450. Man hade haft flera olika slags nätverk före NMT men de hade inte lika stor succé och största antalet abonnenter hade nätverket MTB. Nätet blev en stor succé och var fullt efter några år. Man byggde ett nytt nät bredvid NMT450 som hette NMT900 och populariteten bara ökade. Flera telefonbolag som Nokia och Ericsson började utveckla telefoner för NMT- nä-

ten. 1987 släppte Ericsson ut på marknaden sin första medtagbara mobiltelefon, "Hotline Pocket", som vägde endast 750g och blev mycket populär.

Telefonen var dock mycket dyr och det betydde att alla inte kunde köpa den utan endast de rikare kunde slösa pengar på sådan lyx. År 1988 blev Nokia i Norden det ledande företaget inom informationsteknik när det köpte Ericssons datorverksamhet. 1992 sattes GSM-nätet i bruk istället för NMT-näten. Skillnaden mellan näten är att GSM-nätet är digitalt vilket inte NMT är. Samma år lanserade Ericsson sin första digitala GSM-telefon. Två år senare 1994 kom Nokia med sin första digitala mobiltelefon, Nokia 2110. Det var den första telefonen som stödde data, fax och SMS-text. Efter det har utvecklingen gått i rasande fart. Eftersom konkurrensen är stor driver det de stora företagen till att snabbt utveckla sina produkter och komma med nya modeller.

Idag är mobiltelefonen nästan som en bärbar dator. Den har allt från musikspelare till tillgång till nät. Vikten har minskat från 40kg

till endast 60g! Trots den häpnadsväckande innovation mobiltelefonen är har den väckt kritik och många debatter. En av de mest diskuterade frågorna är om telefonen är helt säker att använda att den inte har hälsovådliga effekter. Mest har man diskuterat frågan om strålningen orsakar cancer. Det har vi inte fått klara svar på fast man har undersökt mobiltelefonerna mycket. Mobiltelefonen har också väckt mycket moraliska frågor. Man funderar mycket kring hur och när ett barn skall få en telefon och hur det påverkar människor att vara kontaktbara hela tiden. Kommer vi att förvandlas till ensamvargar som endast kommunicerar via

telefoner? Vart kommer mobiltelefonens utveckling att gå? Om ett tiotal år har vi säkert allt vi behöver i telefonen. Då behöver vi inga särskilda datorer, stereor eller kameror. Men hur kommer det att gå med vår socialitet? Dagens samhälle är beroende av mobiltelefoner åtminstone här hos oss i Finland. De flesta i vårt samhälle äger en egen mobiltelefon och de som inte äger en tycker vi att är konstiga. Uppfinningen har i Finland hittat en plats och kommer knappast att försvinna. Mobiltelefonen är en uppfinning med både många goda och dåliga sidor och många av dem är fortfarande inte hittade. Den är ett mästerverk på vad en människohjärna kan åstadkomma med några misstag och mycket funderrande. Vi är och skall vara stolta över vad vi har kommit på men vi måste också ta konsekvenserna. Med allt gott kommer också någonting ont.

Henna

Källor:

www.geekologie.com
www.warwick.ac.uk
www.markdroberts.com
www.techchee.com

INTERVJU MED EX-GUIDEN EVA

Många drömmer om att få bli guider, få resa, lära känna nya personer, nya länder och använda de språk man kan. Hurudant är det att jobba som guide i verkliga livet och är det verkligen roligt att bo långt borta hemifrån? Jag fick möjligheten att intervjua Eva Ahlfors om hennes erfarenheter som guide.

Eva Ahlfors, bosatt på Kanarie-

öarna sedan 17 år tillbaka, berättar att hon som ung ville jobba utomlands.

- Först skrev jag en ansökan till researrangören och sedan blev jag antagen till en fyra veckors kurs på Mallorca. Vi hade teoretisk och praktisk undervisning och blev rankade efter varje prov. De som hade de bästa resultaten fick jobb omedelbart, jag låg nog lite längre ner på listan för jag hann jobba ett tag hemma innan

de ringde och frågade om jag var intresserad att börja jobba på Teneriffa, berättar hon. För att passa som guide bör man enligt Eva ha "huvudet på plats", ha initiativförmåga, vara beredd på det mesta samt vara evigt leende. Att vara hemifrån en längre tid

kan också kännas svårt för en del. Man får inte heller säga "jag vet inte", för som ledare för gruppen har man ansvaret, och det finns alltid någon att fråga, t.ex. en receptionist, eller t.o.m en person på gatan. Dessutom har man oönskade arbetstider och måste vara tillgänglig 24 timmar om dygnet. Det är också en fördel att kunna landets språk, även om det bara är några ord. Resten får man på vägen, säger Eva som själv talar åtta språk. Som guide bor man antingen på hotell eller på ett reseledar-komplex som man delar med andra guider. Då Eva guidade för 12 år sedan tyckte hon inte att det var ekonomiskt lönsamt.

Men trots arbetsförhållandena och frånvaron från hemlandet rekommenderar hon detta jobb p.g.a omväxlingen och att man får närvara i de mest bisarra situationer som ger en ovärderliga erfarenheter. Sedan får man lära känna ett helt nytt land och man får vänner för livet bland lokalbefolkningen, kollegerna och turisterna. Det finns dock länder som hon inte skulle rekommendera och det är t.ex länder med köns-, ras-, och/eller religionsdiskriminering. Hur man som guide bemöts av lokalbefolkningen är helt upp till en själv.

- Man måste anpassa sig till landets seder och bruk. Om man går vänligt fram blir man vänligt bemött tillbaka, berättar Eva. När leendet inte kommer spontant så börjar det bli dags att sluta som guide, vilket var en av orsakerna till att Eva slutade efter 4 år. Efter åren som guide blev hon kvar på Kanarieöarna för att hon trivdes så bra. Själv har hon jobbat i Tunisien, Portugal, på Cypern och Gran Canaria där hon ännu idag är bosatt.

- Nu när du i snart 17 år har bott utomlands, vad är bättre och

vad är sämre jämfört med Finland?

- Klimatet, inställningen till livet och mentaliteten i sin helhet är positivare här än i Finland. De sociala tjänsterna är sämre här. Jag trivs i Spanien och i synnerhet på Kanarieöarna, vi har ett hälsosamt klimat och det bästa är väl att det är långt borta från mammas köttbullar. En annan nackdel är alla papper man måste ha, men idag är det lättare tack vare EU, nu behövs bara ett s.k. residencia (uppehållstillstånd). Jag har finskt medborgarskap och har inte tänkt byta. Fast kanske skulle jag ha mer användning av ett spanskt medborgarskap, t.ex om jag ville ansöka om ett statligt arbete.

- Eftersom du bor på Gran Canaria, så pratas det inte så mycket svenska. Drömmer du på svenska eller spanska? Tänker du på spanska? Är du spanjorska eller finländare?

-Jag tror att jag drömmer på spanska, och ja, jag tänker på spanska. Jag är en finländare som bor, jobbar och lever på Gran Canaria. Fast jag är anpassad till den här ön och försvarar den med klor om det behövs. Så lite kanarier är jag nog också.

- Vad arbetar du med nuförtiden, och hur ser en typisk dag ut för dig?

- Jag bor i ett hus nära Atlantens vågor, ganska nära min arbetsplats på flygplatsen. Jag jobbar med olika flygbolag, ser till att besättningen får sin dokumentation innan avresa, kollar att allt går enligt planerat tidsschema, tar emot privatplan och ambulansflyg (och ser till att de avgår på beräknad tid)...min vanliga dag är antingen en tidig väckning till ett avgående flyg eller så eftermiddagsskift. Efter arbetet blir det en bit mat och en timme på

soffan. Sen kanske en promenad på strandpromenaden. Och nästa dag samma sak. På lediga dagar blir det att ta hand om hushållsbestyr. Om det är fint väder sköter jag mina blommor på takterrassen eller ligger i solstolen med en bra deckare!"

- Nu när jag en gång ställer frågor till en f.d guide så måste jag fråga, är det sant att de flesta manliga guider är homosexuella?

- Det tror jag inte, det är nog en minoritet. Och en myt.

- Finns det någonting du saknar från Finland?

- Min familj och mina vänner. Jag saknar överhuvudtaget inte september – april, inte heller memma. Jag kan tänka mig att bli en sån där rik pensionär som tillbringar vintrarna här på Kanarieöarna och somrarna i Finland.

- Vad tycker de spanjorer du känner om finnarna i allmänhet?

- Finnarna anses i allmänhet vara tystlåtna, inbundna men vänliga människor som inte ställer till problem för någon. De är kanske lite isolerade p.g.a. språket fast överraskande många finländare pratar spanska. Själv blir jag bra behandlad av lokalbefolkningen, jag har ju varit här en tid. Jag har fått lära mig att man vill ha något gjort idag så gäller det att gå vänligt och tålmodigt fram vilket jag tycker är en bra livsfilosofi. Man kan faktiskt kräva saker på ett vänligt och diplomatiskt sätt. Dessa "grisfester" som finnarna har när de är här som turister, ger ju nog ett dåligt rykte, men som tur var hade jag aldrig hand om de utfärderna när jag var guide, hehehe.

- Då får jag väl passa på att tacka för allt, Eva.

- "De nada, un placer."

Joakim

Med pyjamasbyxor i Europa

En fredagskväll på tågstationen i Skogby frågade en vän mig om jag ville följa med på en interrailresa följande sommar. Med suddiga ögon svarade jag med inlevelse självklart, och vi tog ett misslyckat foto av oss för att minnas stunden för evigt. Vår resa började och slutade på en tågstation i västra Nyland, vad kan bli bättre än det?

På morgonen den 9 juli stod jag och mitt resällskap Annika på tågstationen i Karis och tog farväl av min pojkvän och hennes familj med tårar i ögonen. Vi steg på tåget med stor resfeber och åkte till Åbo för 1,80€. Vi ansåg att det var en mycket bra början på de dagar som skulle följa. Vi tog båten över till Sverige där jag frossade i räkor som jag anser är ett måste när man åker båt. Framme i Sverige stegade vi mot tågstationen och satte kurs mot Köpenhamn med nattåget. När vi slutligen anlände till Köpenhamns tågstation träffade vi en familjemedlem till dem som vi skulle sova över hos och åkte till Ishøj där de bor. Ishøj ligger ungefär en halvtimme utanför Köpenhamn om man åker dit med metron. Hos dem spenderade vi några timmar och satte senare kurs tillbaka till Köpenhamn med metron.

Väl i Köpenhamn köpte vi en karta och började dra oss ut på sightseeing i staden. Vi köpte varsin semla, ovetande om senapen inuti, och kaffe med apelsin-smak. Vi styrde stegen mot den botaniska trädgården, vilket var

Med pyjamasbyxorna på i Berlin

ett utmärkt val. Vi satte oss ner på en bänk för att njuta av mellanmålet, samt diskutera rese målen för resan. Efter en tid anslöt sig en mängd ankor som vi försökte skrämman bort, vilket inte lyckades eftersom de tyckte för mycket om vårt sällskap. Efter några timmar i den botaniska trädgården började vi traska hemåt igen. På vägen tillbaka mot tågstationen gick vi genom staden och stannade upp för att se på en otroligt skicklig trollkonstnär samt en indian som dansade med ett fyllor; det var underhållande. Morgonen därpå tackade och lämnade vi familjen vi bodde hos och fortsatte resan ner till Berlin. När man skall över från Danmark till Tyskland, eller tvärtom, far man med tåget ombord på en båt. Det finns goda korvar ombord. Väl över på Tysklands sida tog vi

ett impulsbeslut att fortsätta till Innsbruck, Österrike med nattåget från Berlin. Vi hade ändå några timmar på oss att spendera i Berlin.

När vi anlant till Berlins tågstation blev vi överraskade över storleken på den. Stationen hade fem våningar med spår och det var åtminstone 100 meter från ena sidan till den andra. Efter noga övervägande kom vi fram till att Karis tågstation är mycket större. Vi bestämde oss snabbt men säkert att under vår tid i Berlin skulle vi vandra mot Berlinmuren och ta en titt på den. Vi vandrare förbi minnet för alla de judar som dött i andra världskriget och blev imponerade, men slutligen kom vi fram till Berlinmuren. Efter cirka en halv timme vid muren började vi gå tillbaka mot tågstationen. Regnet kom ner

Berlinmuren

sakta men säkert och ingendera av oss var smarta nog att ta med en regn- och vindtät rock. Vi trodde inte det skulle regna i resten av Europa.

Nattåget ner till Innsbruck var en mycket intressant resa. Vi träffade på en kvinna som med ett par rosa leggings, med rött läppstift över hela munnen, en ölflaska i handen och en tobak i munnen frågade otaliga gånger av olika personer, samt konduktören, om man fick röka på tåget. När svaret blev nej frågade hon var man fick röka. När svaret blev att man inte fick röka någonsans, frågade hon om man fick röka på wc:n. Svaret blev förstås nej. Kvinnan, som vi kom för oss att kalla Sexy Lady, tog inte emot ett nej, hon gick in på wc:n för att röka sin efterlängtnade cigarett. Morgonen därpå hade hon övergett ölflaskan och öppnat en vinflaska. Den tömde hon innan vi steg av tåget.

När vi äntligen kommit till Innsbruck var vi imponerade över de vackra bergen runt oss. Vi hittade fram till vårt hostel och checkade in. Sedan gick vi vidare upp mot bergen. När vi kom ner

igen fick vi inte ännu gå in på hostellet så vi lade ner oss på en bänk för att ta en tupplur i solen som tittade fram för första gången på resan. Det borde vi inte ha gjort eftersom jag fick ett fult mönster där skjortan inte hade täckt magen, resten av resan fick jag smörja in området med starkare solkräm så att brännan skulle jämnas ut sig.

Nästa dag gick vi längre upp i bergen. Med några snedsteg på en liten stig som vi inte visste om det var meningen att man skulle gå på mera, hittade vi ett litet vattenfall som vi stannade vid någon timme. Vi var överlyckliga och kände oss nöjda med livet. Efter tiden vid vattenfallet gick vi tillbaka ner till hostellet för att duscha. Vi spenderade endast två dagar i Innsbruck, vilket jag ångrar stort.

Dagen efter att vi sett vattenfallet tog vi tåget ner till Genova i Italien. Där spenderade vi också två dagar, men endast för att sola, för det var alldeles för varmt för att se staden, dock såg vi delar av den när vi tog fel buss hem tillbaka från stranden. I Genova träffade vi också två trevliga danskar,

Marie och Kirsten, som sov i vårt rum, två trevliga mexikaner, Daniel och Ceasar, och en trevlig brasilianare, vi kallade honom för mannen. Mexikanerna var i Italien för att lära sig italienska, men de blev också överlyckliga när de fick säga ordet "mygga" som de tyckte lät mycket roligt. De lärde oss att säga "me vale verga" som betyder att "jag bryr mig inte alls" på spanska.

Morgonen därpå åkte vi ner med danskarna till Pisa, de steg av tidigare för de skulle checka in på ett hostel i en annan stad. Vi fortsatte vidare mot Pisa. När vi kom fram var det otroligt hett, vi hittade snabbt en pizzeria, och efteråt gick vi mot tornet i den stekande hettan. Vid tornet hann vi se en albinokines och jag pratade med en nunna. Många tog äckliga turistbilder när de stöttar tornet och jag fann det inte alls roande.

Efter vistelsen i Pisa hoppade vi på nästa tåg mot Nice. Det gick inga tåg till Nice mera den dagen, så vi tog oss till Ventimiglia, som ligger på gränsen mellan Italien och Paris, och sov över på tågstationen. Morgonen därpå tog

Innsbruck

vi tåget till Nice. Vi hittade ett hostel som vi checkade in på och gick sedan vidare till stranden för att ligga på de stekheta stenarna. Senare bestämde vi träff med vår goda vän Sandra, som var på resa med sin familj. Vi träffades på strandpromenaden och världen kändes oerhört liten. Vi gick vidare för att köpa alkoholhaltig dryck och mat. Vi kom till Sandras lägenhet och åt upp maten och drack upp drickan. Efter att vi ätit tog vi oss an deras pool

och hade det underbart. När kvällen kommit gick vi tillbaka till hotellet, det var ungefär tre kilometer mellan deras lägenhet och vårt hostel. Vi gick via strandpromenaden, och det är inget annat än att konstatera att det är helt otroligt bra nattliv där. De som åkte rullskridskor hoppade och flög och föll och några spelade volleyboll vid stranden. Annika och jag satte oss ner vid vollleybollsnätet och en man kom fram till oss och kallade mig för

”sister”, allt på grund av håret.

Utan mitt hår skulle vi ha undgått många komplimanger från främlingar; vilken tur att det ser ut som det gör.

Nästa dag bar det av till Milano. Detta var ett otroligt misslyckat besök eftersom solen gasade på något otroligt och det var otroligt hett. Vi satte oss ner på en restaurang för att äta spaghetti bolognese och för att se på bilar. Sedan gick vi upp till den svala tågstationen igen och reste tillbaka

ka till Nice. Efter vistelsen i Nice tog vi nattåget upp till Paris. Vi köpte än en gång en karta och började gå mot Notre Dame. Vi såg oss runt och tog sedan en turistbuss för att se på alla andra sevärdheter. Detta är lite genant, men vi var mycket trötta och slitna. Vi gick runt på Champs Elysée, in och ur butiker. Det intressantaste var när vi gick in i Luis Vuitton butiken. Vi kände oss obekväma där jag gick i mina gamla pyjamasbyxor och Annika i sina smutsiga skor och pannband, vi kom snabbt ut därifrån. Det nästintressantaste var när Annika skulle köpa frimärke i ett tidningsstånd. För-

säljaren började skrika och gormade om att alla säger hej som de skulle känna honom. När vi gick därifrån skrek han "bitch" efter henne. Vi gick in i en söt liten smyckesaffär, Agatha, där jag hittade mitt älskade halsband med en gitarr. När vi gick färdigt i butikerna vände vi vår koncentration mot triumfbågen.

Efter att vi varit i Paris hela dagen tog vi nattåget ner till Bordeaux. Denna stad vill jag gärna glömma att vi var till. Vi var oerhört trötta efter att ha sovit två nätter på tåget så vi bestämde oss för att lägga oss ner på en bänk för att sova och slösa bort dagen. Efter den välanvända dagen i Bordeaux tog vi, igen, nattåget upp till Paris. Vi tog turistbussen till Eiffeltornet och Louvren för att ta några foton. Sedan for vi vidare mot Gare du Nord med metron för att lägga oss ner och sova bort dagen i Paris, bredvid

Vattenfall i Innsbruck

två alkoholister som många miss tog sig att vi var vänner med.

När vårt tåg äntligen kom hoppade vi på det sista nattåget som tog oss upp till Köpenhamn. Morgonen därpå hoppade vi på tåget till Stockholm. På detta tåg såg vi igenom alla fina bilder på min kamera (Annikas gick sönder i Innsbruck) som vi hade fotat under resan, det var många och de var trevliga och vi väntade på att visa vad vi hade varit med om för alla våra vänner. När vi kommit till Stockholm sov vi över hos mina kusiner som bor i Täby. Vi berättade om våra äventyr och sov mycket gott den natten. Morgonen därpå tog vi metron in till Stockholm.

När vi kom fram till Stockholm centrum hade vi endast 15 minuter på oss att ta oss till båten. Vi sprang den långa trötlösa sträckan till båten och hann precis i tid. Väl ombord på båten

hände det som absolut inte borde ha fått hända, jag hittade nämligen inte min kamera.

Vi funderade mycket över var den kan ha blivit och så vidare, jag har fortfarande ingen aning om var min älskade kamera är med alla våra fina bilder, och ibland måste jag fälla en tår för alla de förlorade bilderna. Jag väljer helst att inte alls tänka på den.

När vi kom tillbaka till Karis var det otroligt skönt att se vänner och familj igen. Vi hade varit borta endast 15

dagar, vilket vi båda nu i efterhand ångrar oerhört.

Jag rekommenderar interrail för alla. Det är ett utmärkt sätt att resa. Man kan ha en exakt plan uttänkt, men den kan man ändra helt och hållet. Vaknar man upp en morgon och ser moln på himlen är det bara att ta sitt pick och pack, hoppa på ett tåg och fara dit där det finns sol. Man kan dessutom göra resan på många olika sätt, vissa kanske föredrar bekväma sängar varje natt, då får man bara sätta ut lite mera pengar. Dessutom får man mycket mer ut av pengarna än när man sitter på en och samma solstol i en vecka, inte för att fördöma, det är också mycket skönt, men jag föll helt för interrail och när jag hittar tid skall jag absolut försvinna ut på Europas tågräiser igen.

Astrid

Nu återstår bara för mig
och redaktionen att önska
alla läsare en *varm* och rik-
tigt *trevlig* sommar!

